

Єднаймося в Просвіті!

Росія хвора русизмом, хочемо ми того, чи ні. Хвороба надзвичайно небезпечна для всього світу. Ось уже триста років людство відчуває на собі пресинг цієї хвороби.
Джохар ДУДАЄВ

**20 (646)
18 травня
2017 р.**

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ «Ідея Банк» МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЧИ ІСНУЄ ЗАГРОЗА РЕВАНШУ

Мене не покидає відчуття ірреальності того, що відбулось 9 травня у Дніпрі, Запоріжжі та деяких містах півдня і сходу, зрештою в самому Києві. Ті події ніби повернули мене у дев'яності роки минулого століття, коли таке відбувалося в Івано-Франківську, Львові, Тернополі, інших містах Західної України. Тоді теж ніби й «наша» міліція стіною охороняла червоно-багряні походи комуністів, біла й арештовувала рухівців, які намагалися перешкодити тим антиукраїнським шаблонам.

І здавалося, що по двох десятиліттях, після Помаранчевої революції і Майдану, по трьох роках російсько-української війни подібне вже ніколи не повториться. Та ба, баццла «руського міра» так глибоко в'їлась в українське суспільство, що вікоріювати її потрібно не очікуванням, коли вона сама згине, а постійними превентивними профілактичними заходами. Силowymi в тому числі.

Бо вона живуча тим, що її постійно підживлює Москва, а ще її леліє й оберігає п'ята колона, яка, як бачимо, отаборилась у парламенті та інших державних органах. І діє підступно й нахабно.

Той же нардеп із опоблоку пан Вілкул нібито з благородною метою збирає в провокативний похід «безсмертний полк», інспірований Москвою як інструмент «руського міра» і в той же час у його охороні стають проплачені й кимось зорганізовані тітушки. Поліція ж замість того, щоб запобігти провокації, стає на бік провокаторів. У Києві ж тих, хто мав намір перешкодити ході «руського міра», заблокували, а хто спробував це зробити безпосередньо, арештували й побили. І в першому, і в другому випадках поліція не стала на захист державності, а проявила себе як та ж «беркутня» на Майдані, сприяючи реваншу вчорашніх. Та про це керівництво МВС шле суспільству переможну реляцію про «забезпечення цілковитого порядку і спокою в країні». Та ні, панове владці, якраз державницького порядку і спокою не забезпечили.

Зрештою, хіба може бути інкаше, як за розстріли, вбивства, катування майданівців донині ніхто не покараний, як повзуча контрреволюція все сміливіше піднімає голову. Тому мене не подивувала риторика багатьох лібералів на деяких телеканалах, мовляв, тітушки ті ж «активісти» (!). Отакої! Але не договороують чиї – колишнього гаранта, затаєних регіоналів чи самого Кремля.

Щоправда, керівництво МВС, аби замунти скандал із неадекватними діями поліції, відсторонило від посад кількох керівників своїх служб, а ще ідентифікувало й арештувало кількох порушників порядку, які травмували ветеранів АТО. Та, як повідомляють Інтернетджерела, їх тут же відпускають під грошові застави, які за них вносять «добročинці». Але якщо і на цей раз провокаторам усе зійде з рук, це не лише буде ганьбою для влади, а й стане реальною загрозою реваншу колишніх. Правда, Верховна Рада зробила якісь кволі кроки для запобігання можливих інцидентів у майбутньому, ухвалила рішення про заборону використання «колорадових стрічок» у масових заходах і з загрозою штрафу. Та слабо віряться, що цього побоються реваншисти, які так вільно почувуються нині в Україні. А втім, є надія на розуміння владою тих загроз, що демонструє нині п'ята колона. Інакше для чого вона тоді...

Богдан ВІВЧАР

ПРЯМА МОВА

ПРО ЩО ГОВОРИВ ПРЕЗИДЕНТ

У неділю, 14 травня, Президент Петро Порошенко після майже річної перерви дав прес-конференцію. Журналісти запитували про справу Павла Шеремета, війну на Донбасі, фото сина Порошенка з написом «Russia», плівки Оніщенко та інше. Ми зібрали ключові тези.

ПРО СПРАВУ ШЕРЕМЕТА

Ряд журналістів прийшли на прес-конференцію у футболках із написом «Хто вбив Павла?»

При цьому в будівлю АП не хотіли пускати журналіста Радіо «Свобода» Михайла Ткача, що мав на собі таку футболку. Порошенко потім перепросив за цей інцидент.

«Я бачу футболки «Хто вбив Павла?», я також хочу висловитися з цього приводу», – сказав Порошенко.

«На жаль, я чекав кращого результату. І незадоволений, що досі в нас немає вбивці, і він не притягнений до відповідальності», – сказав він.

«Голова Служби безпеки України доповів мені, що пан Устименко, який був згаданий у розслідуванні – звільнився з СБУ у квітні 2014 року разом з 2 тисячами працівників СБУ після Революції гідності», – сказав Президент.

«Якщо ви маєте труднощі з зустріччю з головою СБУ паном Грицаком, міністром внутрішніх справ паном Аваковим, генеральним прокурором паном Луценком... Я гадаю, що ви не маєте труднощів, але якщо... я запрошую до себе».

Щодо інформаційних записок, які свідчать **ПРО ПРОСЛУХОВУВАННЯ**

ЖУРНАЛІСТІВ «УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ», Порошенко сказав, що треба «дочекатися результатів слідства».

«Скільки разів я зустрічався зі слідчою групою, – 6 разів. Були і керівник слідства, і Князєв, тоді ще була Хатія (Деканоідзе – ред.), були представники СБУ, був перший заступник генпрокурора», – сказав він.

Порошенко ще раз нагадав, що запросив іноземців для прозорого розслідування. Він також звернувся до журналістів.

У свою чергу, журналіст Дмитро Гнап повідомив, що українські правоохоронні органи залучали представників ФБР лише до аналізу вибухового пристрою на місці події. За словами Гнапа, представників ФБР не було залучено до оперативно-розшукових заходів та аналізу відео з камер відеоспостереження, оскільки їх просто не допускали до цього процесу.

«Вже після того, як усі важливі докази на місці події було знищено – через 5 годин після вибуху автівки, у якій перебував Шеремет, поліцейські разом із комунальними службами помили місце події», – заявив Гнап.

(Чит. 2 стор.)

ЗНАЙ НАШИХ!

ПРЕМІЯ ІМ. В. СТЕФАНИКА – ПРОСВІТЯНАМ

Я. Гоян, Д. Захарук, М. Попадюк

14 травня у селі Русів Снятинського району на батьківщині видатного письменника Василя Стефаника відбулися урочистості з нагоди відзначення 146-ої річниці новеліста.

У святкуванні взяли участь заступник голови

облдержадміністрації Ігор Пасічник, перший заступник голови обласної ради Василь Гладій, начальник управління культури облдержадміністрації Володимир Федорак, голова обласної організації НСПУ Євген Баран, голова райдержадміністрації Богдан Свіщовський, голова райради Іван Угрин, мешканці села Русів. Присутні взяли участь у поминальній панаксиді.

ЗВІТИ І ВИБОРИ

ГОРОДЕНКІВСЬКА «ПРОСВІТА» МАЄ НОВОГО ОЧІЛЬНИКА

Відбулася звітно-виборна конференція Городенківського районного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Звітував громадї голова об'єднання Орест Юрковський.

На альтернативній основі обрано нового голову районної «Просвіти». Ним стала педагог-організатор Городенківської ЗОШ І–ІІІ ст. № 1 Наталія Савчак. Заступником голови обрано голову села Котиківка Івана Вережака. Обрано керівні органи районного об'єднання.

Делегати конференції подякували Оресту Юрковському за багаторічну сумлінну працю щодо розвитку просвітницького руху на Городенківщині, участь у розбудові незалежної України. Його нагороджено грамотами обласної «Просвіти», райдержадміністрації та райради.

У конференції взяв участь і виступив в.о. голови обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Михайло Січка.

Оксана МЕЛЬНИЧЕНКО,
відповідальний секретар райоб'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ДО ДНЯ ГЕРОЇВ

ЛЮБИТИ УКРАЇНУ, ЯК ВОНИ...

«Немає більшої любові, ніж як хто душу свою покладе за ближніх своїх», стверджував Господь наш Ісус Христос.

«Розділені кордоном смерті, але з'єднані зв'язком віри, ідеї і любові – живі та померлі можуть собі взаємно помагати перед Богом і через Бога...», писав Степан Бандера.

«На крові поляглих героїв української визвольної боротьби завжди виростає героїчний міф, який святим вогнем запалював нових борців до продовження боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу... Наша непохитність, єдність, активність і витривалість – це єдина відповідь ворогові на його підступні й скрито вбивчі удари, якими він хоче застрашувати і терором послабити провідну силу найбільшої поневоленої ним країни...» (газета «Шлях Перемоги», 18 жовтня 1959 р.).

Треба твердо нам в бою стояти, Не лякатися, що впає перший ряд, Хоч по трупах наперед ступати, Ні на крок не вертатися взад.

Іван Франко

Роль окремої особистості в історії досі є однією з найбільш дискусійних проблем для науковців. Факти з життя багатьох історичних осіб є скриваним підтвердженням того, що воля та діяльність окремої людини здатні переломити хід історії. Це підтверджується як світовою, так і національною історією. Одним із найважливіших періодів в історії українського народу були козаччина, січове стрілецтво, вояки ОУН–УПА, національно-визвольний рух ХХ ст. І, звичайно, зараз нові герої Небесної сотні й загиблі воїни московсько-української війни. Недаремно етапи розвитку української національної свитязи окупанти пов'язували з її провідниками, називаючи українців за іменами лідерів «мазепинцями», «петлюрівцями», «бандерівцями».

Тому, як колись, так і тепер Кремль і путінські сатрапи – нащадки монгольської орди намагаються знищити Українську державу. Винищити українців фізично, політично й принизити нашу національну самоідентичність. Тому маємо пам'ятати, що головними цілями всіх українських національно-політичних лідерів, провідників, отаманів, сотників та гетьманів – були відновлення Незалежності й усвідомлення народом необхідності власної держави.

Все їхнє життя, талант і праця були цілком присвячені ідеалам боротьби за визволення України. І нині як ніколи актуально є проблематика визвольного руху національно-патріотичних сил в історії України. На тлі теперішньої війни на сході нашої держави відбувається переосмислення справжніх ідей та цінностей, формування політичної нації. І це надзвичайно важливо для сучасного українського суспільства. Адже виховання в молодого покоління почуття національної гідності неможливе без популяризації героїчних постатей борців за Незалежність. Це Хмельницький, Сірко, Богун, Мазепа, Петлюра, Бандера, Коновалець, Шухевич і сотні, тисячі як минулих, так і сучасних загиблих за Батьківщину героїв України. Вони для нас є дорогою вказом, прикладом, і шляхом. Вони справжні лідери, з яких нам слід брати приклад; навчитися так, як вони, любити свою Україну.

Андрій ФУШТЕЙ, заступник керівника ГХР «Клич», просвітянин

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Просвітяни Калушини вітають з поважним ювілеєм найактивнішу просвітянку, засновницю і керівницю гурту «Добровляночка», голову просвітянського осередку **Марію ВАСИЛІВ-БУЛАВІНЕЦЬ**, нагороджену медаллю «Будівничий України».

Хай це справді щире привітання Звучить для Вас ще сотню літ.
Хай роки йдуть, а чоло не сивіє,
Правнуки ростуть, душа молодіє.
Хай серце не знає смутку й розлуки,
Хай радість приносить до хати
І правнуки, й онуки.
Хай незліченні будуть роки,
Багаті сонцем і теплом,
Веселим співом, легким кроком,
Хай доля сповниться добром!
Щасливого Вам здорового, патріотичного просвітянського довголіття.
Многая Вам літ!

* * *

Колектив обласної «Просвіти» щиро вітає з днем народження **Ольгу БОЙЧУК-БРЕСЛАВСЬКУ**, просвітянку, поетесу.
Сердечно вітаємо і щиро бажаємо здоров'я, тепла, любові, добробуту. Хай творча праця буде безконечною і плідною, доля приносить тільки ласки й приємні сюрпризи, а життя буде сповнене радістю.
Многих Господом благословенних літ.
З роси і води!..

ЗНАЙ НАШИХ!

ВІДЛУННЯ ДАВНІХ ЕЛІТ

У ряду численних заходів Коломийської «Просвіти» – презентації видань місцевих авторів.

Отож у педагогічному коледжі, де нуртує діяльність просвітянської молоді на чолі з директором коледжу – заслуженим працівником культури Валерієм Ковтуном, журналіст, краєзнавець, сміхованець, заслужений артист України Микола Савчук презентував свою нову книжку «Українські еліти Коломиї». Йдеться про формування інтелігенції 1848–1939 років. Та відомо, що з нею сталося в умовах тоталітарної системи. Автор ретельно дослідив долі високо свідомих людей, перелопативши гору документів і видань.

Про книжку історико-краєзнавчого характеру, яка поповнила серію про коломиїан, говорили представники сучасної еліти – просвітянський голова, заслужений працівник освіти Василь Глаголюк, колишній мер Коломиї Ігор Довганюк, директор Коломийського Національного музею Гуцульщини і Покуття Ярослава Ткачук та інші.

Михайло СЛОБОДЯН,
член НСЖУ, просвітянин

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ВИХОПЛЕНІ З БУТТЯ

У НД «Просвіта» відбулася презентація книжки Василя Бабія «Портрети на тлі міста. Книга компліментів». Це справді вихоплені з буття минулого і сучасного обриси людей, що жили чи живуть у Івано-Франківську. Наголошу, не образи, не портрети, а саме штрихові обриси тих, кого автор знав чи знає добре, а то й не дуже, але вирішив про них оповісти читачам. Та й, зрештою, сам зізнається: «Не шукайте в поданих мною персонажах вичерпних даних їхніх біографій. Це лише моя власна візія. Згаданих тут осіб. Особистостей, серед яких: письменники, художники, співаки, скульптори, футболісти, вчені, краєзнавці, книгарі, підприємці, бібліотекарі, політики. Всі вони певним чином причетні до творення історії Івано-Франківська», пише автор. Є тут і короткі етюди про книгарні, видавництва, бібліотеки, цікаві місця середмістя...

Усе це дуже фрагментарно і навіть не дуже точно. Про що і говорили учасники презентації Євген Баран, Степан Процюк, Ярослав Ткачівський, Софія Сисак... І закликали автора бути прискіпливішим до слова, історичного факту, дати, всього, що вартує уваги й пошани. Зрештою, оцінити вартість письма зможе читач, бо книжка, з усього видно, матиме продовження, бо Василь Бабій, як вічний двигун, у писанні не зупиняється. І хай творить. Дай йому, Боже, на те снаги.

Богдан ВІВЧАР

ВШАНУВАННЯ

РІДНА МАТИ МОЯ...'

Щороку в НД «Просвіта» у другу неділю травня збираються просвітяни і всі небайдужі, аби вшанувати найсвятішу на землі людину – матір. Вона подарувала нам життя, вона виплекала й вколисила нас і провела у велике життя, світячи нам ясною зіркою на тій нелегкій дорозі.

«Рідна мати моя...» – такою була тема зустрічі у просвітянській оселі у минулу неділю... Учасниця – представниця кращої половини людства лицарі з Цивільного корпусу зустрічали квітами, вручаючи їм на знак пошани червоні троянди. А саме дійство відкрила Галина Слободян зі своїми дівчатками, найменшеньку з яких вона несла на руках. Вони ж дарували їй, найріднішій, квіти й поцілунки, а ще – пісню «Вишиваночка».

Всіх присутніх і просвітян зі святом вітав голова ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка Степан Волковецький. «Не народився ще у світі письменник чи поет, який би у повній мірі передав переживання матерів за своїх дітей, – сказав промовець. – Їхні тихі сльози, недоспані

НЕЗАБУТНІ

ДВА ІСПИТИ СКЛАЛА УСПІШНО

Літературним вечором «Неприборкана» у Коломийській міській бібліотеці № 2 для дорослих відзначили 110-ту річницю народження Ірини Вільде – видатної української письменниці, внесеної ЮНЕСКО до знаменитих людей ХХ століття і другого тисячоліття, авторки чи не найкращого в українській літературі психологічного роману «Сестри Річинські».

Життя і творчість Дарії Макогон (Ірини Вільде) тісно пов'язані з Коломиєю. У Коломиї вона починала працювати як літератор часописів «Жіноча доля» і «Світ молоді». Саме тут, у Коломиї, вона написала більшість ранніх новел та повістей. Саме тут у 1935 році прийшов до неї перший літературний успіх.

Життєвими і творчими стежками талановитої письменниці повила слухачів ведуча вечора Галина Барнецька. У виконанні працівників бібліотеки прозвучали уривки з творів Ірини Вільде. Просвітянка Ганна Криштафович, авторка збірки «Книжка з Коломиї», із запалом розповіла про дві зустрічі з відомою письмен-

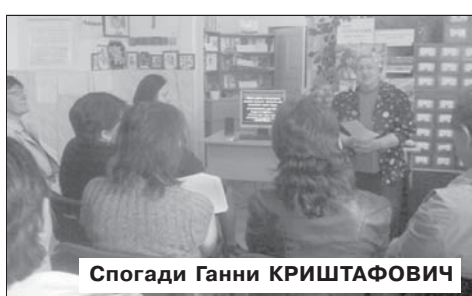
ницею у 50-их роках минулого століття.

Будучи 10-річною дівчиною маленька Нуся мала честь подарувати Ірині Вільде свій власний вірш. Під час другої зустрічі письменниці вже називала її своєю маленькою подружкою.

«Щоб увійти в безсмертя, людина мусить скласти два екзамен: один перед сучасниками, другий – перед історією», – записала Ірина Вільде свого часу у щоденнику й успішно склала обидва іспити.

«Щоб увійти в безсмертя, людина мусить скласти два екзамен: один перед сучасниками, другий – перед історією», – записала Ірина Вільде свого часу у щоденнику й успішно склала обидва іспити.

Літературним вечором «Неприборкана» у Коломийській міській бібліотеці № 2 для дорослих відзначили 110-ту річницю народження Ірини Вільде – видатної української письменниці, внесеної ЮНЕСКО до знаменитих людей ХХ століття і другого тисячоліття, авторки чи не найкращого в українській літературі психологічного роману «Сестри Річинські».

Спогади Ганни КРИШТАФОВИЧ

Літературним вечором «Неприборкана» у Коломийській міській бібліотеці № 2 для дорослих відзначили 110-ту річницю народження Ірини Вільде – видатної української письменниці, внесеної ЮНЕСКО до знаменитих людей ХХ століття і другого тисячоліття, авторки чи не найкращого в українській літературі психологічного роману «Сестри Річинські».

Літературним вечором «Неприборкана» у Коломийській міській бібліотеці № 2 для дорослих відзначили 110-ту річницю народження Ірини Вільде – видатної української письменниці, внесеної ЮНЕСКО до знаменитих людей ХХ століття і другого тисячоліття, авторки чи не найкращого в українській літературі психологічного роману «Сестри Річинські».

Любов ЖОЛОБ, завідувачка бібліотеки

ВИСТАВКИ

ЖИВОПИС ІРИНИ ВИШЕСЛАВСЬКОЇ

У Музеї писанкового розпису відкрито виставку живопису члена Національної спілки художників України, Незалежної мистецької асоціації «Терга» (Київ), «Maison des Artistes» (Париж), Міжнародної асоціації «Мистецтво народів світу» (Москва), відомої української художниці й сценографа Ірини Вишеславської.

На виставці представлено тридцять дев'ять творів (живопис, малюнки та ескізи театральних костюмів), що ілюструють мистецький доробок художниці.

Кілька її замальовок з косівського базару, створені ще студенткою, представлено в експозиції музею поряд із живописними пейзажами й натюрмортами, жіночими портретами, написаними в різні роки. Всіх їх об'єднує тонке гармонійне відчуття кольору й форми, емоційність, витонченість і тепло.

Ірина Вишеславська чимало часу віддала праці в київських театрах, в ре-

ЦЕ ЦІКАВО

ВАШ УЛЮБЛЕНИЙ КІТ

За даними Ліонського університету, в світі близько 400 мільйонів домашніх котів. Пальму першості віддають Австралії, де на 10 жителів доводиться 9 котів. На Азійському континенті перше місце за Індонезією, тут більше 30 мільйонів пухнастих звірів, а в Європі – за Францією, жителі якої мають під своєю опікою 8 мільйонів котів. У той же час є країни, наприклад Перу, Габон, де майже немає домашніх котів майже.

Щороку американці витрачають чотири мільярди доларів на їжу для котів. Це на один мільярд доларів більше, ніж вони витрачають на їжу для немовлят!

Якщо кішка біля вас, і її хвіст тремтить – це найбільше відчуття любові, яке вона може виразити. Коли хвіст починає опускатися, отже, настрої змінився – можна відійти, вона не образиться.

зультаті чого з'явилися балетні цикли художниці та портрети багатьох театральних діячів. Серед них є і серія ескізів театральних строїв, створених 1971 року для вистави «За дев'ятим порогом» Олексія Коломийця, яку після прем'єри тодішня влада одразу заборонила як націоналістичну. Частина ескізів зі згаданої серії того періоду також експонується в музеї.

Тепер мисткиня проживає і творчо працює у французькому місті Антібі й працює разом зі своїм чоловіком Жан-П'єром Дюраном, фотовиставка давніх українських церков якого торік було представлено в нашому Музеї. На жаль, на відкритті пані Ірина не була присутня, проте зустріч із художницею відбудеться на виставці найближчим часом.

Виставка триватиме до 28 травня.

Оксана ЯСІНСЬКА

ТВОРЧИСТЬ

ТРЕТЯ КНИЖКА ДЛЯ ПІДЛІТКІВ

Повість видали до щорічного ярмарку «Книжковий Арсенал», що проходить цими днями в Києві.

«Звідки береться зло? Чому одні не можуть і мухи образити, а інші здатні на насильство, психічне й фізичне, над іншою людиною? Я розгорнув перед тобою, юний читачу, динамічну історію людської деградації та гідності, які вступили проміж собою у непримиренний поєдинок. Цей поєдинок у психологічній і трохі детективній повісті «Сорок цистерн любові» триває від першої до останньої сторінки», – привідкрив нову книжку письменник Степан Процюк.

Теодор ДРОВНИЧ

ВТРАТИ

ВІН ПЕРШИМ ЙШОВ...

Відійшов у вічність в'язень ГУЛАГу, один із лідерів норильського повстання 1953 року **Євген ГРИЦЯК**

Про це повідомив керівник Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович.

Відійшов у вічність один із лідерів норильського «Повстання духу» 1953 року. Українці боролися та повставали – завжди і всюди, де було порушення базових прав людини. Одним із таких епізодів у світовій історії залишиться Норильське повстання 1953 року проти нелюдського творіння Сталіна – концтаборів ГУЛАГ. «З глибоким сумом сприймаємо цю втрату, але і з глибокою вдячністю збережемо його приклад як незламності духу та волю до боротьби за свободу у найгірших обставинах», – повідомив Президент Петро Порошенко.

Як член ОУН Є. Грицяк в 1949 році був заарештований і засуджений до 25-річного ув'язнення. У 1953 році українця Є. Грицяк став одним із лідерів повстання політичних в'язнів Норильського табору, яке тривало з 26 травня по 4 серпня 1953 року. Це було перше і наймасовіше повстання в'язнів після смерті Й. Сталіна.

Євген Грицяк у серпні 2016-го відзначив 90-річчя. Жив у селі Устя Снятинського району. Видавництво «Смолоскип» опублікувало «Короткий запис спогадів» його авторства, Михайло Ткачук на основі, зокрема, свідчень Грицяка зняв фільм «Загадка Норильського повстання».

У 1953 році повстали майже 20 тисяч політв'язнів. Упродовж 70 днів вони страйкували й голодували. Політв'язні вимагали скорочення робочого дня, дозволів на листування і побачення, припинення тортур. Вони висунули політичні вимоги, включно з переглядом особових справ.

Події в Норильську, а згодом схожі протести у Воркуті й Кінгірі, за словами одного з керівників Норильського повстання, «сполушили большевицьке командування» і змусили до змін.

Вічна пам'ять. Пухом українська земля!..